

आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या
लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव
करणेबाबतची योजना

माहे जानेवारी ते फेब्रुवारी २०२६ या महिन्यांकरीता
आणीबाणी मानधन निधी वितरण करणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : बियुडी-२०२५/प्र.क्र.६२/स्वासैक-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २२ डिसेंबर, २०२५.

- संदर्भ:** १) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक निवृत्ती-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१,
दि. १४/०२/२०१८
२) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक निवृत्ती-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/ स्वासैक -१,
दि. ०३/०७/२०१८
३) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक निवृत्ती-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक -१,
दि. १५/११/२०१८
४) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक निवृत्ती-१०१५/प्र.क्र.२६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक -१,
दि. ३१/०७/२०२०
५) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण- १९१८ /प्र.क्र.४० /स्वासैक -१,
दि. २८/०७/२०२२
६) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक, क्रमांक अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि. ०७/०४/२०२५
७) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक बियुडी -२०२५ /प्र.क्र.६२/स्वासैक-१,
दि. ३०/०५/२०२५
८) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक बियुडी-२०२५/प्र.क्र.७९/ स्वासैक -१,
दि. २७/०६/२०२५
९) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक बियुडी-२०२५/प्र.क्र.७८/ स्वासैक -१,
दि. ०८/०७/२०२५
१०) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण-२०२५ /प्र.क्र.७७ /स्वासैक-१,
दि. १४/०७/२०२५
११) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक बियुडी २०२५ /प्र.क्र.७९ /स्वासैक-१,
दि. २६/०८/२०२५
१२) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक संकीर्ण २०२५ /प्र.क्र.९१६ /स्वासैक-१,
दि. ०९/०९/२०२५

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्याचे अधिवासी असलेल्या आणि दि.२५.०६.१९७५ ते दि.२१.०३.१९७७ या कालावधीत
लोकशाहीसाठी लढा देणाऱ्या मिसा व डी.आय.आर. अंतर्गत सामाजिक व राजनैतिक कारणासाठी कारावास
भोगलेल्या व्यक्तींचा सन्मान / यथोचित गौरव करण्यासाठी बंदिवास/कारावास कालावधीनुसार मानधन अनुज्ञेय

करण्यात आले आहे. दि. २७.०६.२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार आणीबाणी धारकांच्या मानधनात वाढ करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

सन २०२५-२६ या वित्तीय वर्षाकरीता, मागणी क्र.ए-५, प्रधान लेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ६०-इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम, १०२ सामाजिक सुरक्षेखालील निवृत्तिवेतन, (००) (०५) आणिबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणाऱ्या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य) ५० इतर खर्च (२२३५ सी २०५) या लेखाशीर्षाखाली रु.५०,५५,४६,०००/- इतकी अर्थसंकल्पीय तरतूद मंजूर आहे. दि. ३०/०५/२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार रु.२८,९२,००,५५५/- इतका निधी तर थकबाकी पोटी विविध शासन आदेशाद्वारे रु.३,६५,२८,६२४/- इतका निधी असा एकूण रु.३१,७७,२९,१७९/- इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

आता, मंजूर तरतुदीपैकी या योजनेतील पात्र आणीबाणीधारकांना अनुज्ञेयतेनुसार (रु.२०,०००/- १०,०००/- ५,०००/-) याप्रमाणे माहे जानेवारी व फेब्रुवारी २०२६ या कालावधीसाठी मानधन अदा करण्याकरीता रु.२९,२०,७६,८०३/- (अक्षरी रु एकवीस कोटी वीस लक्ष शहात्तर हजार आठशे तीन फक्त) इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

“आणीबाणीच्या कालावधीत बंदिवास सोसाव्या लागलेल्या व्यक्तींचा सन्मान / यथोचित गौरव करणेबाबत” या योजनेतंर्गत पात्र लाभार्थीना मानधन वितरीत करण्यासाठी अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर रु. २९,२०,७६,८०३/- (अक्षरी रु एकवीस कोटी वीस लक्ष शहात्तर हजार आठशे तीन फक्त) इतका निधी या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्र “अ” मध्ये त्यांच्या जिल्ह्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्याप्रमाणे वितरीत करण्यात येत आहे.

२. सर्व पात्र आणीबाणी धारकांना याद्वारे वितरीत करण्यात येणारे मानधन तात्काळ अदा करण्याची जबाबदारी सर्व जिल्हाधिकारी व आहरण व संवितरण अधिकारी यांची राहील तसेच मानधन अदा केल्याबाबतचा अद्यावत अहवाल सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालयांनी शासनास सादर करणे आवश्यक राहील.

३. दि. २७/०६/२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार आणीबाणीधारकांच्या मानधनात वाढ करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. तसेच सदरचे वाढीव मानधन शासन निर्णय निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून म्हणजेच दि. २७/०६/२०२५ पासून अनुज्ञेय करण्यात आले आहे. या पूर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने दि. ०९/०४/२०२५ ते दि. २६/०६/२०२५ पर्यंत मूळ धोरणातील तरतुदीनुसार मानधनाचे वाटप सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत करण्यात आले आहे. आता दि. २७/०६/२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार वाढीव मानधनाच्या अनुषंगाने ३८१३ आणीबाणीधारकांकरीता या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्र “अ” नुसार मानधन उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

४. सर्व जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यात येणाऱ्या निधीतून खर्च केलेल्या अनुदानाच्या रकमांचा ताळमेळ महालेखापाल-१, मुंबई/महालेखापाल-२ नागपूर यांचेकडे विहित कालावधीत करून खर्चमेळाचा मासिक अहवाल शासनास नियमितपणे सादर करावा.

५. याप्रित्यर्थ होणारा खर्च मागणी क्र.ए-५, प्रधान लेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ६०-इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम, १०२ सामाजिक सुरक्षेखालील निवृत्तिवेतन, (००) (०५) आणिबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणाऱ्या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य) ५० इतर खर्च (२२३५ सी २०५) या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२०२६ या आर्थिक वर्षाकरिता मंजूर असलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून भागविण्यात यावा व त्याच लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. तसेच खर्च झालेल्या रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास वेळोवेळी सादर करावे

६. हा शासन निर्णय, वित्त विभाग अ.नौ.सं क्र. ७१६/२०२५, व्यय ४, दिनांक. ०३.१२.२०२५ अन्वये, दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२५१२२२१७४६२०१८०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(भाग्यश्री भाईडकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १.मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
- २.मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ३.मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ४.मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ५.मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ६.मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्यसचिव, मुंबई-३२,
- ७.मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ८.सर्व संबंधित मा. मंत्री / मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- ९.मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा यांचे सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,
मुंबई
१०. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य.
- ११ .मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १२ .मा. अपर मुख्य सचिव (वि.चौ.अ.१) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- १३ . महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १, मुंबई / नागपूर
- १४ . महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १, मुंबई / नागपूर
- १५ . मा. जिल्हाधिकारी (सर्व), महाराष्ट्र राज्य
- १६ .मा. सह/उप सचिव (स्वा.सै.क.१), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७ . निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई

- १८ . जिल्हा कोषागार अधिकारी,(सर्व) महाराष्ट्र राज्य
- १९ .अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २० .सामान्य प्रशासन विभाग, कार्यासन - २५, मंत्रायलय, मुंबई
- २१ . मा.कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प १४/ व्यय-४) मंत्रालय, मुंबई
- २२ . निवडनस्ती (स्वा.सै.क.१)

शासन निर्णय क्रमांक : वियुडी-२०२५/प्र.क्र.६२/स्वासैक-१, दिनांक : २२.१२.२०२५ सोबतचे
विवरणपत्र "आ"

अ.क्र.	जिल्ह्याचे नाव	आणीबाणी संख्या	जानेवारी व फेब्रुवारी २०२६ साठी वितरीत करावयाचा निधी
१	मुंबई शहर	३९	३१,६६,६६७/-
२	मुंबई उपनगर	११७	७२,४४,४०३/-
३	ठाणे	१२६	५४,८३,११०/-
४	पालघर	११२	५१,९२,०७४/-
५	रायगड	४०	२३,९४,०००/-
६	रत्नागिरी	७०	४६,५६,६६७/-
७	सिंधुदुर्ग	४३	२५,४०,०००/-
८	नाशिक	७८	३९,९५,३३४/-
९	जळगाव	१७४	१,०४,४०,०००/-
१०	धुळे	३५	१८,८६,२२२/-
११	नंदुरबार	२९	१३,१९,७७४/-
१२	अहिल्यानगर	१३३	६५,८७,२२२/-
१३	पुणे	५०४	३,३९,२८,२२२/-
१४	सातारा	६३	२५,५९,७९४/-
१५	सांगली	८२	४४,९४,६६८/-
१६	सोलापूर	६२	३६,७८,३३४/-
१७	कोल्हापूर	७६	३६,४०,०००/-
१८	छत्रपती संभाजीनगर	१४७	७१,२८,६६७/-
१९	जालना	५६	२१,८०,०००/-
२०	बीड	५६	३६,९४,०००/-
२१	नांदेड	१०३	४५,२१,०००/-
२२	हिंगली	१४८	८२,३०,०००/-
२३	परभणी	३१	१८,२५,०००/-
२४	लातूर	१०६	५८,६३,२६२/-
२५	धाराशिव	२७	१३,६०,०००/-
२६	अमरावती	८३	४६,९०,६९९/-
२७	बुलढाणा	४४७	१,९९,३१,३२६/-
२८	यवतमाळ	६९	३६,६६,६६७/-
२९	अकोला	८९	४५,९३,३३४/-

३०	वाशिम	१०	६,३०,८८६/-
३१	नागपूर	३९९	२,७१,००,०००/-
३२	वर्धा	११४	७२,८०,०००/-
३३	भंडारा	२५	१३,८९,३३४/-
३४	गोंदिया	२१	११,६९,०००/-
३५	चंद्रपूर	९९	४७,३७,२२५/-
	एकुण	३८९३	२१,२०,७६,८०३/-

(भाग्यश्री भाईङ्डकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन